

Referat från Nordiskt språkmöte – Nordmålforum 2007 i Uppsala, Sverige

För 54:e året i rad träffades representanter för språknämnderna i Norden och andra nordiska språkvetare och ämbetsmän med språkvårdsanknytning till ett nordiskt språkmöte. Det skedde i Uppsala den 7–8 september 2007. Arrangörer var Nordens språkråd och Institutet för språk och folkminnen. För det praktiska arbetet svarade Språkrådet, språkvårdsavdelningen inom institutet. Eftersom Nordens språkråd beslutat att slå samman det nordiska språkmötet och nordmålforum för att på så sätt vidga de nordiska språkmötena, rubricerades mötet som *Nordiskt språkmöte – Nordmålforum*. Temat för mötet var ”Namn, namnvård och språkpolitik i ett mångspråkigt Norden i dag”. Det innefattade både personnamn och ortnamn. Syftet var att jämföra namnskick och principer för namnvård i de nordiska länderna och att diskutera om ett mer utvecklat nordiskt samarbete i dessa frågor är möjligt och önskvärt.

Ett sjuttioal språkvårdare och namnexperter från hela Norden deltog. Alla språknämnder var representerade. (Se bilaga.)

En enkät om namnlagstiftningen i Norden hade skickats ut i förväg. Av svaren framgick bl.a. följande: Personnamnslag finns i alla länder. Det är stora skillnader mellan länderna. Striktast verkar man vara på Färöarna, där antalet förnamn är maximerat till tre, och på Island, där man måste ha tillstånd för att ta ett namn som inte finns med i ett fastställt register. Liberalast är man i Norge. (Se bilaga.)

Det är bara i Norge som man har en ortnamnslag. I andra länder kan sådana frågor behandlas i andra lagar eller bestämmelser. Av enkätsvaren framgår att behovet av en ortnamnslag är stort i de länder som saknar sådan. Vidare uttrycktes på många håll ett behov av genomsyn både av lagar och av hanteringen för att undvika godtycke, såväl när det gäller personnamn som ortnamn.

Mötet inleddes med välkomsttal, först av *Mikael Reuter*, ordförande för Nordens språkråd, som redogjorde för syftet med mötet, och sedan av *Björn Lindquist*, avgående generaldirektör för Institutet för språk och folkminnen, i egenskap av värd på stället.

Programmet innehöll 16 föredrag som belyste namnlagstiftningen och praxis runt om i Norden samt tre särskilda diskussioner. Bland annat berördes följande ämnen: hur hanterar man kollisionen mellan personnamn som kulturarv och som uttryck för individuell identitet, hur hanterar man personnamnsbruk i invandrarsspråk när det skiljer sig från det traditionella i landet, hur hanterar man minoritetsspråkens ställning i ortnamnsbruket, vad händer med ortnamnen vid förvaltningsreformer? De flesta av föredragen kommer att publiceras i *Språk i Norden 2008*, de nordiska språknämndernas årsskrift. (Se bilaga.)

Trots de stora olikheterna mellan länderna kunde man enas kring ett uttalande med riktlinjer för namnvård och namnpolitik i Norden. (Se bilaga.)

På det sociala programmet stod för deltagare som anlant redan på torsdagen möjlighet att närvara vid en sammankomst i Språkvårdssamfundet, där Jørn Lund, direktör för Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, och Horace Engdahl, ständigt sekreterare i Svenska Akademien, samtalade under lektor Heimir Pálssons ledning om språkpolitik i Norden. På lördagen var det festmåltid på med dans på Södermanland-Nerikes nation, där deltagarna fick en kort presentation av Eva Brylla av vad studentnation och nationsliv i Uppsala betyder. På söndagen anordnades en guidad utflykt, som inleddes med ett besök i Linnéträdgården. Därefter var det bussfärd till Gamla Uppsala med guidad visning på museet och avslutande lunch på Odinsborg.

Birgitta Lindgren, nordisk sekreterare vid Språkrådet i Sverige